

Sirküler No: 2024-115

KONU: Geçici vergi dönemleri veya yıl sonu itibarıyla kasa ve ortaklardan alacaklar hesabında biriken tutarın vergilendirilmesi Hk.

Geçici vergi dönemleri veya yıl sonu itibarıyla kasa ve ortaklardan alacaklar hesabında biriken tutarın adet hesaplamasına ve Kurumlar Vergisi ve Katma Değer Vergisi yönünden Gelir İdaresi Başkanlığının 39044742-130[Özelge]-E.453374 Sayılı Özelgesi ile verilen görüşü aşağıdaki gibidir.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında, kurumların ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunması durumunda, kazancın tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılacağı; alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama ve kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesi, ikramiye, ücret ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemlerin her hal ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirileceği belirtilmiştir.

Söz konusu maddenin ikinci fıkrasında, ilişkili kişilerin kurumların kendi ortakları, kurumların veya ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurum ile idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu ya da nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları ifade ettiği; üçüncü fıkrasında ise emsallere uygunluk ilkesinin tanımı yapılarak emsallere uygunluk ilkesinin ilişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedelin, aralarında böyle bir ilişkinin bulunmaması durumunda oluşacak fiyat veya bedele uygun olmasını ifade ettiği hükme bağlanmıştır.

ADANA		İSTANBUL		GAZİANTEP	
2000 Evler Mah.76066 Sok.Fonte İş Merkezi A Blok No:2 İç Kapı No:8 Seyhan/ADANA		Yenibosna Merkez Mah.Kavak Sok.No:11 İç Kapı No:33 Behçeleevler/İSTANBUL		Mücahitler Mah.52008 Nolu Cad.No:2 İç Kapı No:17 Şehitkamil/GAZİANTEP	
E-Posta	adaba@realteymm.com.tr	E-Posta	istanbul@realteymm.com.tr	E-Posta	gaziantep@realteymm.com.tr
Telefon	0 (322) 459 84 63	Telefon	0 (212) 662 15 55(pbx)	Telefon	0 (342) 324 62 41-42-43 (pbx)
Faks	0 (322) 459 84 66	Faks	0 (212) 662 15 53	Faks	0 (342) 324 62 63

Buna göre, transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımından söz edebilmek için;

Bir kurum tarafından bir mal veya hizmet alım ya da satımının yapılmış olması,

Söz konusu kurumun bu mal veya hizmet alım ya da satımını ilişkili kişilerle yapmış olması,

Bu mal veya hizmet alım ya da satımında "emsallere uygunluk ilkesi"ne aykırı olarak fiyat veya bedel tespiti yapılmış olması gerektiği belirtilmiştir.

Bu açıklamalar çerçevesinde, şirket ortakları ilişkili kişi kapsamında olduğundan, şirket ortaklarından olan alacaklara uygulanan faizin emsallere uygun olması gerekmektedir. Söz konusu emsal faiz oranı anılan madde hükmü ile konuya ilişkin 1 seri numaralı Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğde yapılan açıklamalara göre belirlenecektir.

Aksi halde kazancın transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımını hükümleri yönünden değerlendirileceği tabiidir.

Bu çerçevede, Şirket ortaklarından olan alacaklara emsallere uygun bir faiz uygulanması ve aylık dönemler itibariyle ortaklara fatura edilen bu faiz tutarlarının tahakkuk esası gereği kurum kazancına dahil edilerek vergilendirilmesi gerekmektedir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 Sayılı KDV Kanununun;

1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

10/a maddesinde, mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması ile vergiyi doğuran olayın meydana geleceği,

ADANA		İSTANBUL		GAZİANTEP	
2000 Evler Mah.76066 Sok.Fonte İş Merkezi A Blok No:2 İç Kapı No:8 Seyhan/ADANA		Yenibosna Merkez Mah.Kavak Sok.No:11 İç Kapı No:33 Behçeleevler/İSTANBUL		Mücahitler Mah.52008 Nolu Cad.No:2 İç Kapı No:17 Şehitkamil/GAZİANTEP	
E-Posta	adaba@realeymm.com.tr	E-Posta	istanbul@realeymm.com.tr	E-Posta	gaziantep@realeymm.com.tr
Telefon	0 (322) 459 84 63	Telefon	0 (212) 662 15 55(pbx)	Telefon	0 (342) 324 62 41-42-43 (pbx)
Faks	0 (322) 459 84 66	Faks	0 (212) 662 15 53	Faks	0 (342) 324 62 63

24/c maddesinde; vade farkı, fiyat farkı, kur farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerlerin KDV matrahına dahil olduğu,

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, Şirket ile ana ortak veya ilişkili firmalar arasındaki borç verme işlemleri, KDV Kanununun 1/1 inci maddesine göre finansman hizmeti olarak değerlendirilmekte ve bu işlemler nedeniyle hesaplanacak adet faiz tutarları KDV'ye tabi bulunmaktadır.

Adat Faizi için ortağa veya ilişkili şirkete 31.12.2024 tarihi itibariyle fatura düzenlenmesi ve genel oranda % 20 KDV hesaplanması gereklidir. Bu şekilde verilen borç paralar 131 - 231 Ortaklardan Alacaklar, hesaplanan faiz tutarları ise 642- Faiz Gelirleri hesabında izlenir.

Ayrıca, kurumlarla ilişkili kişiler arasında gerçekleşen ticari faaliyetlerin sonradan Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarının uygulanmasında örtülü sermaye olarak değerlendirilerek dağıtılmış kar payı sayılması, KDV açısından işlemin finansman temin hizmeti olmasını etkilemeyeceği tabiidir.

Diğer taraftan, tekdüzen hesap çerçevesi, hesap planı ve işleyişine ilişkin açıklamalar, 26.12.1992 tarihli ve 21447 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve daha sonra bu konuda yayımlanan diğer tebliğlerde yapılmış bulunmaktadır.

Not: Sirkülerde yer alan yorum ve açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermekte olup, Realite YMM A.Ş.'ye içerikten kaynaklanan veya içeriğe ilişkin ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

ADANA		İSTANBUL		GAZİANTEP	
2000 Evler Mah.76066 Sok.Fonte İş Merkezi A Blok No:2 İç Kapı No:8 Seyhan/ADANA		Yenibosna Merkez Mah.Kavak Sok.No:11 İç Kapı No:33 Behçeleevler/İSTANBUL		Mücahitler Mah.52008 Nolu Cad.No:2 İç Kapı No:17 Şehitkamil/GAZİANTEP	
E-Posta	adaba@realteymm.com.tr	E-Posta	istanbul@realteymm.com.tr	E-Posta	gaziantep@realteymm.com.tr
Telefon	0 (322) 459 84 63	Telefon	0 (212) 662 15 55(pbx)	Telefon	0 (342) 324 62 41-42-43 (pbx)
Faks	0 (322) 459 84 66	Faks	0 (212) 662 15 53	Faks	0 (342) 324 62 63